

Vergaderjaar 2006–2007 G

30 870

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Technologie-Instituut (COM(2006) 604 definitief/2)

Nr. 6

BRIEF VAN DE VICE-VOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE

To:

The President of the Senate

The President of the House of Representatives

Brussels, 8 February 2007

D (2007) 270

Thank you for your letter of 7 December 2006 to Commissioner Figel', enclosing comments from both Houses of the States-General on the proposal of the European Commission for a Regulation of the European Parliament and the Council establishing the European Institute of Technology (COM(2006)604).

In line with the Commission's decision to encourage national parliaments to react to its proposals to improve the process of policy formulation, we welcome this opportunity to respond to your comments which are instrumental to the proceedings of the Commission.

I enclose the Commission's response. I hope you will find these a valuable contribution to your own deliberations.

I look forward to developing our policy dialogue further in the future.

Yours sincerely,

Margot Wallström,

Vice-President of the European Commission

**OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE NAAR
AANLEIDING VAN EEN ADVIES VAN BEIDE KAMERS DER
STATEN-GENERAAL VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
OVER DE ONTWERPVERORDENING VAN DE COMMISSIE TOT
OPRICHTING VAN HET EIT, COM(2006) 604**

De Commissie dankt beide Kamers der Staten-Generaal voor hun opmerkingen naar aanleiding van het voorstel voor een verordening tot oprichting van het Europees Instituut voor Technologie. Uit de ruime aandacht waarmee beide Kamers der Staten-Generaal het EIT omringen, blijkt eens te meer het belang van dit initiatief, dat voor de Commissie een integrerend onderdeel is van een bredere strategie om het verbrokkelde innovatiepotentieel te benutten.

De opmerkingen van beide Kamers der Staten-Generaal richten zich op drie voornamelijk punten:

- a) Het eerste punt betreft de rechtsbasis van de voorgenomen verordening, die onvoldoende is gedefinieerd. Artikel 157, lid 3, van het EG-Verdrag is weliswaar een voldoende rechtsbasis voor het onderzoeks- en innovatiegedeelte van de EITactiviteiten, maar dit geldt niet voor het onderwijsgedeelte. Derhalve wordt voorgesteld om de rechtsbasis aan te vullen en de organisatie van de «kennis- en innovatiegemeenschappen» (KIG) onder artikel 149 van het EG-verdrag te brengen. Zo wordt duidelijk gemaakt dat de graden door de onderwijsinstellingen moeten worden verleend die participeren in de KIG en niet door het EIT, en hieruit moet ook blijken dat de KIG worden gezien als belangrijke instrumenten voor de bevordering van de samenwerking tussen onderwijsinstellingen.
- b) Het tweede punt van zorg dat door beide Kamers der Staten-Generaal is genoemd, betreft de toegevoegde waarde van het EIT met betrekking tot bestaande samenwerkingsverbanden tussen onderzoeks- en onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven.
- c) Een derde punt ten slotte betreft de financiële argumenten die worden aangevoerd ter ondersteuning van het EIT en de kennis- en innovatiegemeenschappen (KIG).

De Commissie wil graag meer duidelijkheid verschaffen omtrent deze punten:

a) De rechtsbasis

Beide Kamers der Staten-Generaal zijn van mening dat de Gemeenschap op grond van het Verdrag niet de bevoegdheid heeft om de voorgestelde maatregelen te nemen op basis van artikel 157, lid 3, met uitzondering van het verzorgen van onderwijs door het EIT op master- en doctoraal niveau en de mogelijkheid om diploma's en graden te verlenen.

Het antwoord van de Commissie op het vraagstuk van de rechtsbasis is drieledig:

Ten eerste moet de rechtsbasis die de Commissie de bevoegdheid verleent om het besluit in kwestie te nemen, het overkoepelende doel van het voorstel weerspiegelen. Uiteraard bestaat de hoofdtaak van het EIT eruit het verbrokkelde innovatiepotentieel in Europa beter te benutten en zo bij te dragen tot een betere concurrentiepositie van de EU. Dat is precies de reden dat artikel 157 is gekozen als rechtsbasis.

Ten tweede is, overeenkomstig het met redenen omkleed advies van het Hof van Justitie, in principe slechts één rechtsbasis nodig die de bevoegdheid verleent om een gegeven besluit goed te keuren. Een wetsbesluit mag alleen dan op meer dan één rechtsbasis worden

gebaseerd wanneer het kernbestanddeel van het voorgestelde besluit niet kan worden geïdentificeerd. Dit is niet het geval met het EIT-voorstel: innovatie is duidelijk het zwaartepunt van het voorstel. De geïntegreerde interactie van bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek is het middel om het overkoepelende innovatiedoel te bevorderen.

Tot slot doet het voorstel van de Commissie voor het EIT geen afbreuk aan de bevoegdheden op onderwijsgebied van de lidstaten en is het volledig in overeenstemming met artikel 149 van het Verdrag. De bepalingen van de ontwerpverordening doen recht aan de duidelijke verantwoordelijkheid van de lidstaten voor het verlenen van diploma's en graden. Het EIT zal niet zelf graden verlenen; de precieze regels voor het verlenen van graden worden vastgesteld door de partnerorganisaties van de kennis- en innovatiegemeenschappen (KIG), dat wil zeggen universiteiten en andere instellingen van het hoger onderwijs. Die beslissen welke onderwijsinstellingen in overeenstemming met de normale praktijken van de lidstaten graden verlenen en op welke wijze zij dat doen.

Dit gezegd zijnde is het voor het welslagen en de geloofwaardigheid van het EIT cruciaal dat graden die worden afgegeven door onderwijsinstellingen die participeren in de KIG, duidelijk identificeerbaar zijn als «EIT-graden», uiterst zichtbaar en van de hoogste kwaliteit zijn. Om die reden is de kwaliteit van de graden een belangrijk element in de selectie van KIG door de Raad van Bestuur.

Het EIT verleent dus weliswaar zelf geen graden, want die bevoegdheid kan alleen door de lidstaten worden gedelegeerd, maar het zal wel alles in het werk stellen om nauwlettend erop toe te zien dat graden die het «EIT-merkteken» hebben, nauw geassocieerd zijn met het EIT en de hoogste normen respecteren.

b) De toegevoegde waarde van het EIT

Het EIT vormt een integrerend onderdeel van een ambitieuze strategie van de Gemeenschap om de innovatiekloof in de EU aan te pakken door de resultaten van kennisprocessen te vertalen naar handelsmogelijkheden. Er bestaat een brede consensus dat deze innovatiekloof kan worden verkleind door de wijze waarop de betrokkenen (bedrijfsleven, instellingen van het hoger onderwijs en onderzoeksinstellingen) samenwerken te verbeteren. Dit is dan ook de voornaamste taak van het EIT.

Meer in het bijzonder moet het EIT op vijf manieren gaan zorgen voor een toegevoegde waarde op EU-niveau:

- Het EIT moet materiële en menselijke hulpmiddelen bijeenbrengen om voldoende kritische massa te creëren en expertisepartnerschappen van hoog niveau tot stand te brengen.
- Het EIT moet de drie zijden van de kennisdriehoek (hoger onderwijs, onderzoek en innovatie) zo veel mogelijk integreren.
- Het EIT moet zich richten op nieuwe, opkomende trans- en interdisciplinaire gebieden die in economisch en maatschappelijk opzicht van belang kunnen worden op het hoogste internationale niveau.
- Het EIT moet een nieuw bestuursmodel stimuleren: met zijn vernieuwende organisatiestructuur moet het EIT een referentiemodel worden voor andere organisaties die zich bezighouden met de kennisdriehoek;
- Het EIT moet de particuliere sector een nieuwe relatie bieden met de onderwijs- en onderzoekswereld. Dit moet de commerciële en maatschappelijke benutting van de resultaten van innovatie en kennis stimuleren.

De Commissie benadrukt dat de beginselen die ten grondslag liggen aan de oprichting van het EIT dezelfde zijn als in het kader van het innovatiebeleid in Nederland, bijvoorbeeld de beginselen die als leidraad dienen

voor de «Technologische Topinstituten». Voorts is de Commissie ervan overtuigd dat het EIT een Europese omvang en schaal kan verlenen aan het brede scala van initiatieven dat in Nederland wordt ontwikkeld ter ondersteuning van programma's op het gebied van innovatie, expertise, onderzoek in samenwerkingsverband en valorisatie, zoals het nieuwe «Smart Mix»-subsidieprogramma, dat gericht is op de verbetering van de samenwerking tussen consortia van onderzoeksinstituten, universiteiten, ondernemingen en andere organisaties. Op bepaalde gebieden schieten de nationale inspanningen echter tekort wat betreft schaal en reikwijdte en zijn inspanningen van de EU vereist om de wereldwijde concurrentie op tijd te overwinnen en innovaties door te voeren.

c) De financiering

Het financieringsvoorstel van de Commissie is gebaseerd op enkele belangrijke principes:

- Diversificatie van financieringsbronnen: particulier, publiek en op basis van de opbrengsten van de activiteiten van het EIT en schenkingen. Dit gezegd zijnde, is het doel om op middellange termijn de bijdragen van de particuliere sector te maximaliseren.
- Kosteneffectieve aanpak: opzetten van een niet-bureaucratische, lichte centrale structuur ter ondersteuning van de Raad van Bestuur, zeer klein qua omvang. Deze ondersteunende structuur omvat maximaal 60 personen, oftewel minder dan 2% van de totale kosten.
- Een geleidelijke aanpak: de activiteiten van het EIT ontwikkelen zich stap voor stap, beginnend in 2010 met een beperkt aantal KIG.
- Aan het begin wordt een bedrag uit de Gemeenschapsbegroting ter beschikking gesteld, zodat de activiteiten meteen van start kunnen gaan. Dit bedrag is afkomstig van de niet-toegewezen marges van de subrubriek «concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid» van het financieel kader 2007–2013. De totale bijdrage van de Gemeenschap zal echter veel meer bedragen dan dit, aangezien die ook de financieringsmiddelen zal omvatten die door de KIG of hun partnerorganisaties worden aangetrokken, via de Structuurfondsen en, in het kader van het 7e kaderprogramma, via het programma Een leven lang leren en het programma Concurrentievermogen en innovatie, overeenkomstig de normale procedures (aanbestedingen) en zonder bevoorrechte toegang.

d) Conclusies

De Commissie is van mening dat gezien de doelstellingen van het EIT en de taken die het EIT krijgt op basis van het ontwerp dat thans in behandeling is bij het Europees Parlement en de Raad, artikel 157 op zich een toereikende rechtsbasis is voor de verordening tot oprichting van het EIT.

Ook is de Commissie van mening dat het EIT-voorstel een werkelijke toegevoegde waarde heeft. Het EIT bouwt voort op bestaande communautaire en nationale initiatieven, die door nieuwe geïntegreerde samenwerking een kritische schaal krijgen, terwijl het tegelijkertijd een innovatieve structuur en werkomgeving biedt die gebruikt kan worden als referentiemodel en als inspiratie kan dienen voor structurele veranderingen en nieuwe relaties tussen bedrijven en universiteiten in de EU.

Tot slot meent de Commissie dat het financieringsvoorstel in dit stadium een realistische grondslag vormt voor de start van het proces en het opwekken van belangstelling. De Commissie zal tegelijkertijd blijven nagaan of er nog meer aanvullende financieringsmogelijkheden kunnen worden gevonden en of er, indien nodig, een beroep kan worden gedaan op het Interinstitutioneel Akkoord.